

V Donitu nimajo licenc

Medvoški Donit letos slavi 40. obletnico obstoja. Septembra se bodo zaposleni iz enajstih Donitovih tozdv zbrali v Medvodah in proslavili okrogli in visoki jubilej. Vzrokov za slavlje pa imajo dovolj, lani so dobro poslovali in jim je uspelo povečati skupni prihodek in dohodek. Posebej so bili zadovoljni z izvozom, saj so ga povečali za 20 odstotkov.

Lani so v Donitu ustvarili za 18,6 milijarde dinarjev skupnega prihodka, od tega so 11 milijonov dolarjev iztržili z izvozom. Povečevanje izvoza pa bo tudi vnaprej eden glavnih ciljev Donita, čeprav trenutna devizna zakonodaja ni dovolj stimulativna za izvoznike. Dohodkovno se izvoz pogosto ne izplača, vendar oster boj na zunanjih tržiščih sili izvoznike, da povečujejo kakovost svojih izdelkov, izpopolnjujejo tehnologijo in nižajo stroške poslovanja. Zunanja tržišča pogosto zahtevajo tudi povsem nove načine tržnega poslovanja. Te izkušnje pa Donit in drugi izvozniki seveda lahko uporabljajo tudi v »domaćem« poslovanju. Zato ni čudno, da želijo v Donitu povečati delež izvoza v celotnem prihodu na 25 odstotkov.

Na tujih tržiščih lahko uspejo samo tisti kolektivi, ki ponudijo kvalitetne in tehnološko sodobne izdelke. Zato v Donitu posvečajo razvoju veliko pozornost, vendar po besedah generalnega direktorja Jožeta Zagorca, še vedno premajhno. Za razvoj so izločili 3 odstotke celotnega prihodka, sedaj pa so se v okviru sozda Kemija dogovorili, da bodo v ta namen združevali znanje in sredstva, ki jih bodo namenjali tudi sodelovanju z inštituti doma in v svetu. »Vsi spoznavamo, vendar na žalost deset let prepozno, da smo razvoj napačno obravnavali,« pravi Jože Zagorc.

V Donitu pa zadnje čase poživljajo tudi množično inovativno dejavnost, saj se večji del kolektiva vsaj občasno poskuša v tem. Ob tem pa je najpomembnejše, da v Donitu nimajo licenc, celotna proizvodnja temelji na lastnem znanju, ki ga celo prodajajo. Pred

leti so v Romuniji »zgradili« tovarno tesnil, vsak hip pa bi lahko prodali tudi tehnologijo za proizvodnjo filtrov in tehničnih laminatov.

Delovna organizacija Donit je razcepljena na več tozdv in na več lokacij. Dislociranost včasih prinaša tudi težave, saj se posamezni tozdi organizacijsko zaokrožujejo in zapirajo v lokalne interese. Vendar pa skupni interesi delovne organizacije niso bili nikoli ogroženi, razcepljenost in različni proizvodni programi pa po drugi strani tudi zagotavljajo socialno varnost vseh 1860 zaposlenih.

V Donitu izdelujejo predvsem tehnične laminatne, umetne smole, tesnilne materiale in tesnila, različne filtre, jeklene in sintetične mreže, kompozitne materiale in lepila ter polirna sredstva. S svojimi izdelki se vključujejo v avtomobilsko, elektronsko in kemično industrijo.

Proizvodnja v Medvodah je sedaj zaradi prostorske stiske omejena, zato bodo izdelavo filtrov preselili na novo lokacijo v Vodice, v Medvodah pa razširili proizvodnjo tehničnih laminatov in filtrov. Največji problem proizvodnje v Medvodah in tudi drugod pa je skrb za čisto okolje. Zato so v srednjeročne načrte kot eno najpomembnejših nalog zapisali prav ekološko sanacijo proizvodnje. V Medvodah bodo z ureditvijo kanalizacijskega sistema preprečili možno onesnažitev Save. V prihodnjih petih letih pa naj bi ekološko uredili tudi TOZD Fenolit iz Borovnice, kar bi po sedanjih cenah veljalo kar okoli milijardo dinarjev.

Marjan Lacić

V spomin revolucionarju

Pred šestimi leti je v Ljubljani umrl predsednik Tito. Huda bolečina in globoka žalost sta v tistih dneh prevzela pripadnike vseh narodov in narodnosti naše države, kajti Tito je bil vse svoje dolgo življenje dosleden borec za hotenja in zgodovinske cilje delavskega razreda.

Šestdesetletij je z vso svojo neizmerno energijo deloval v delavskem revolucionarnem gibanju; šestdesetletij je organiziral in krepil vrste jugoslovanskih komunistov; več kot štiri desetletja je z dosledno revolucionarno odgovornostjo opravljal najvišje naloge v naši državi. Enega svojih vrhov je Tito dosegel kot voditelj jugoslovanskih narodov v narodnoosvobodilnem boju in socialistični revoluciji.

Našo domovino in naš boj za boljše človeško družbo je uvedel v svetovno zgodovino ter se tudi sam izkazal kot naša največja zgodovinska osebnost.

Spomin na Titovo veliko življenjsko in revolucionarno delo ostaja trajen, saj se vsi zavedamo, da bomo samo enotno, z okrepljenim kolektivnim delom, z večjo odgovornostjo in neomajno zvestobo njegovim svetlim idealom lahko zapolnili praznino, ki je v naših vrstah sledila njegovi smrti.

Žalne slovesnosti ob obletnici Titove smrti so se zvrstile povsod v domovini in daleč onkraj naših meja, med njimi tudi pred Muzejem revolucije v Tivolju, od koder je naš posnetek.

NAŠI KLICAJI!!!

Športni objekti

Nekako pravilo je že postalo, da so pri nas gradnje športnih objektov povezane z velikimi mednarodnimi prireditvami. Kdo bi vedel, kakšna prvenstva smo vse že organizirali, kakšne objekte smo zgradili, koliko denarja je bilo vložene ga vanje.

Primerov za vse to je kolikor hočete, a seveda so najbolj v ospredju tisti največji: zimske olimpijske igre leta 1984 v Sarajevu, pa sredozemske igre v Splitu, razna svetovna prvenstva v najrazličnejših športnih disciplinah, najnovejši primer je zagrebška univerziada, kaj lahko pa se zgodi, da bo tako tudi z bodočo beograjsko olimpiado, saj vse kaže, da se jugoslovansko glavno mesto ne bo tako zlahka odpovedalo misli in želji, da bi bilo gostitelj srečanja športnikov z vsega sveta.

Vse kaže, da se pri nas skorajda ne moremo lotiti gradnje kakšnega večjega športnega objekta brez sočasne organizacije velikega tekmovanja. Zakaj je tako, ni posebej težko ugotoviti. Pred svetovno ali vsaj evropsko javnostjo je treba upravičiti izkazano zaupanje (in tega nam funkcionarji v raznih športnih zvezah zelo radi izkazujejo, še posebej, če ni drugih zainteresiranih prirediteljev) in nikakor se ne sme dopustiti, da bi bilo tekmovanje slabo izvedeno ali bi morda celo izpadlo, ker ne bi bilo primerne objekta. Tudi pot, kako priti do objekta, je že utečena: ugledni družbenopolitični delavci prevzamejo pokroviteljstvo in potem s svojim ugledom jamčijo, da bo vse potekalo v najboljšem redu. Si lahko predstavljate, kakšna sramota bi bila za predsednika nekega organizacijskega odbora, če ne bi bilo vse tako, kot je zamišljeno. Na vprašanje o tem, kje dobiti denar, je veliko odgovorov in možnih poti, čeprav je seveda povsem jasno, da sredstva lahko prispeva samo gospodarstvo iz svojega dohodka.

Za Slovenijo morda opisane metode veljajo v nekoliko manjšem obsegu kot v Jugoslaviji, čeprav so si včasih precej podobne. Eden izmed primerov je gradnja atletskih naprav na stadionu v Ljubljani, ki se je lahko začela šele, ko je Ljubljana dobila organizacijo letošnjih balkanskih atletskih iger.

Seveda obstajajo tudi drugi primeri, ko je posamezno društvo ali klub prišel do objektov na drugačen način. Eden takšnih primerov v naši občini je teniški klub Olimpija, ki je tudi s prostovoljnimi prispevki zgradil garderobe in tako pripomogel k lepšemu videzu okolja in večji funkcionalnosti objekta.

Resda je šlo za veliko manjše denarje, a vsekakor je bila pobuda in njena izvedba veliko bolj simpatična kot pa, da bi priredili neko prvenstvo in ob njem zahtevali še gradnjo novih garderob. Bistvena razlika je namreč v tem, da bo vzdrževanje objekta v tem zadnjem primeru, ko ni bil grajen z neko naglico, verjetno boljše kot objektov, ki so bili zgrajeni »po sili«. Bazenii so najboljši dokaz za to!

Ob vsem tem pa ne gre pozabiti še na nekaj. Če že imamo sodobne športne objekte, moramo imeti tudi vrhunske športnike, ki bodo na njih tekmovali. Pri nas pa se vse prevečkrat dogaja, da imamo denar za objekte in najrazličnejša tekmovanja, sredstev za razvoj športa pa ne. Nekam čudna politika, mar ne?